

Stosunek do rządu w marcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku



Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W ostatnich tygodniach poprzedzających badanie uwagę opinii publicznej przykuwały m.in. utrzymujący się kryzys dyplomatyczny w związku z nowelizacją ustawy o IPN oraz kwestia wysokich premii, jakie w 2017 roku otrzymali członkowie rządu Beaty Szydło.

W marcu¹ notowania gabinetu Mateusza Morawieckiego pogorszyły się. Spadek dotyczy w głównej mierze ocen działalności rządu oraz akceptacji premiera.

POPARCIE DLA RZĄDU

Od lutego niemal nie zmienił się poziom identyfikacji z rządem. Poparcie dla obecnego gabinetu deklaruje 41% badanych. Do przeciwników rządu zalicza się 19% respondentów (wzrost o 2 punkty procentowe w stosunku do lutego). Obojętność wyraża 33% ankietowanych.

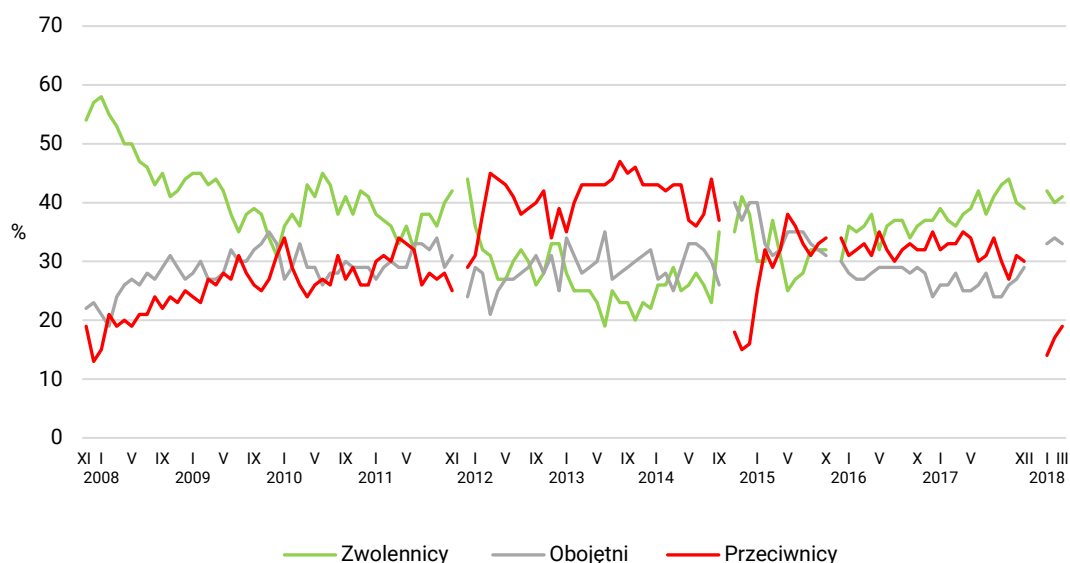
TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017										2018		
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	w procentach												
Zwolennicy	36	38	39	42	38	41	43	44	40	39	42	40	41
Przeciwnicy	33	35	34	30	31	34	30	27	31	30	14	17	19
Obojętni	28	25	25	26	28	24	24	26	27	29	33	34	33
Trudno powiedzieć	3	2	2	3	3	2	3	2	2	2	11	9	7

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od stycznia 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (334) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 1–8 marca 2018 roku na liczącej 1092 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. Stosunek do rządu



Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Spośród cech określających położenie w strukturze społeczno-demograficznej największe znaczenie ma wiek. Stosunkowo najwięcej zwolenników rządu jest wśród najstarszych respondentów: mających 65 lat i więcej (54%), relatywnie najmniej wśród najmłodszych: od 18 do 24 roku życia (23%). Młodzi ludzie szczególnie często deklarują obojętność wobec rządu (48%). W większości grup społeczno-demograficznych rząd ma więcej zwolenników niż przeciwników. Proporcjonalnie dużo osób niechętnych rządowi jest wśród mieszkańców miast liczących od 100 tys. do 499 tys. ludności (33% przeciwników) oraz powyżej 500 tys. (41%), wśród badanych z wykształceniem wyższym (32%), osób względnie dobrze sytuowanych – o miesięcznych dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 2500 zł (42%) oraz wśród właścicieli firm (41%).

Stosunek do urzędującego gabinetu najsilniej określa jednak orientacja polityczna. W grupie badanych deklarujących prawicowe poglądy polityczne poparcie dla rządu sięga 72%. Wśród osób identyfikujących się z lewicą rząd ma więcej przeciwników (44%) niż zwolenników (25%).

Nastawienie do gabinetu Mateusza Morawieckiego różnicuje także – powiązana z orientacją polityczną – religijność. Rząd cieszy się ponadprzeciętnym poparciem wśród osób kilka razy w tygodniu uczestniczących w praktykach religijnych (60%), a także wśród praktykujących raz na tydzień (52%). Więcej przeciwników niż zwolenników ma natomiast w grupie niepraktykujących (odpowiednio 38% i 25%) – zob. tabelę aneksową 1.

W elektoratach poparcie dla rządu deklarują przede wszystkim zwolennicy PiS. Przychylna mu jest także znaczna część sympatyków Kukiz'15 oraz PSL. Przeciwnicy rządu dominują wśród zdeklarowanych wyborców PO, Nowoczesnej i SLD. Wśród niezdecydowanych, na kogo głosować, oraz wśród niezamierzających iść na wybory najczęstszą postawą wobec rządu jest obojętność.

TABELA 2

Potencjalne elektoraty*	Deklarowany stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	82	1	13	4
Kukiz'15	53	10	32	5
Polskie Stronnictwo Ludowe**	47	24	21	7
Sojusz Lewicy Demokratycznej **	23	51	24	2
Nowoczesna	23	54	23	0
Platforma Obywatelska	8	64	27	1
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	28	17	42	13
Niezamierzający brać udziału w wyborach	19	13	56	12

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Dane dotyczące tego elektoratu należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką jego liczebność w próbie

OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

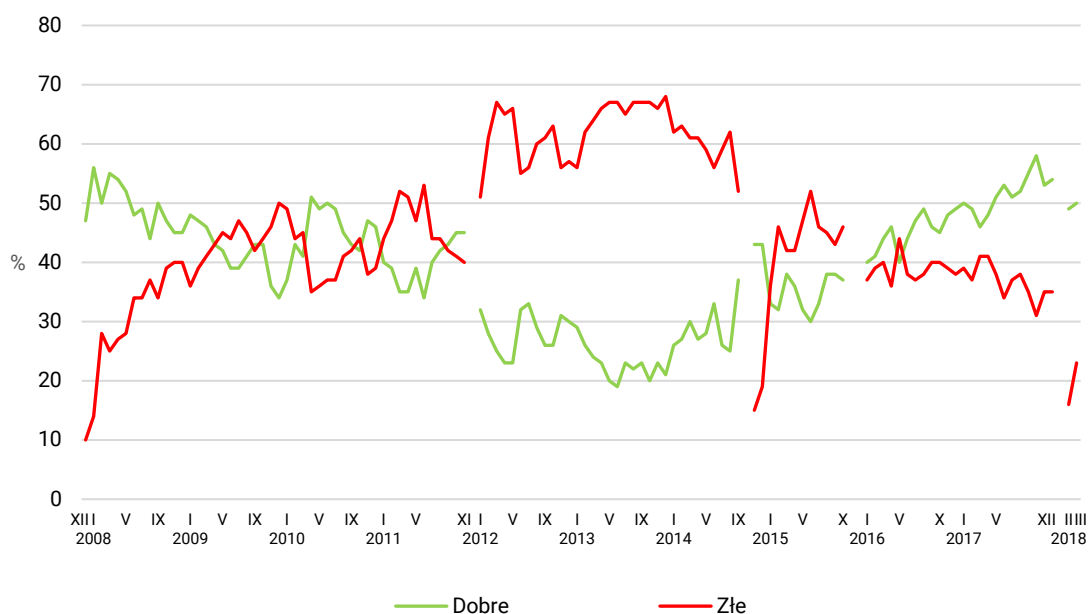
Dotychczasowe wyniki działalności rządu dobrze ocenia połowa badanych. Od lutego przybyło jednak krytycznych opinii na temat efektów jego działań (wzrost z 16% do 23%).

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017											2018	
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	II	III
	w procentach												
Dobrze	49	46	48	51	53	51	52	55	58	53	54	49	50
Źle	37	41	41	38	34	37	38	35	31	35	35	16	23
Trudno powiedzieć	14	13	11	11	13	12	10	10	11	12	10	35	27

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od lutego 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu



Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od stycznia 2012 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od stycznia 2016 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Do najbardziej zadowolonych z rezultatów działań rządu należą najstarsi respondenci: mający 65 lat i więcej (63%) oraz mieszkańcy wsi (57%). Stosunkowo często krytycznie oceniają je mieszkańcy miast liczących od 100 tys. do 499 tys. ludności (38%) oraz powyżej 500 tys. (42%), osoby najlepiej wykształcone i sytuowane (36% badanych z wykształceniem wyższym i 41% ankietowanych o miesięcznych dochodach *per capita* od 2500 zł wzwyż).

Zasadnicze znaczenie dla oceny działalności rządu ma jednak orientacja polityczna. Zadowolonych z efektów jego pracy jest ponad trzy czwarte badanych deklarujących prawicowe poglądy polityczne (76%). Wśród ankietowanych identyfikujących się z lewicą niemal połowa (49%) krytykuje działania rządu.

Pozytywnym ocenom działalności rządu sprzyja religijność – częsty udział w praktykach religijnych – zob. tabelę aneksową 2.

W elektoratach najbardziej zadowoleni z dotychczasowych rezultatów pracy rządu są wyborcy PiS. Pozytywnie ocenia je także ponad połowa sympatyków Kukiz'15 oraz ponad dwie piąte zwolenników PSL. Krytycznie dorobek gabinetu Mateusza Morawieckiego oceniają zwolennicy PO, Nowoczesnej i SLD. Wśród niezdecydowanych, kogo poprzeć w wyborach, oraz wśród niegłoszących rząd zbiera za swoją działalność więcej pozytywnych niż negatywnych opinii.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty*	Oceny wyników działalności rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	87	2	11
Kukiz'15	53	19	28
Polskie Stronnictwo Ludowe**	41	33	26
Nowoczesna	32	63	5
Sojusz Lewicy Demokratycznej**	26	55	19
Platforma Obywatelska	15	66	20
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	34	22	44
Niezamierzający brać udziału w wyborach	38	19	43

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Dane dotyczące tego elektoratu należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką jego liczebność w próbie

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

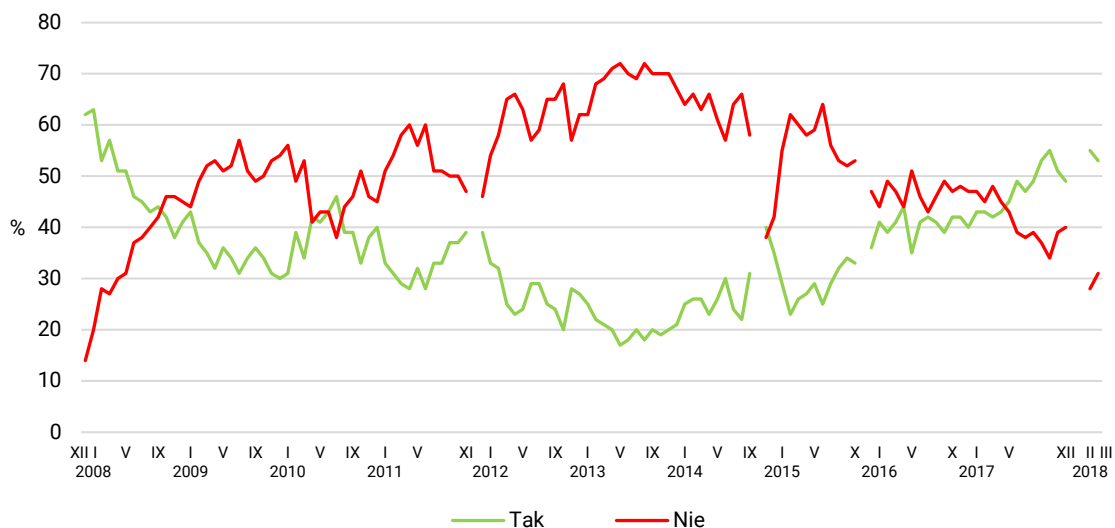
Nieco gorsze niż miesiąc temu są oceny polityki gospodarczej rządu. Perspektywy poprawy sytuacji gospodarczej dostrzega 53% ankietowanych (spadek o 2 punkty procentowe w stosunku do lutego). Szans na jej polepszenie nie widzi 31% badanych (wzrost o 3 punkty).

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017											2018	
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	II	III
	w procentach												
Tak	43	42	43	45	49	47	49	53	55	51	49	55	53
Nie	45	48	45	43	39	38	39	37	34	39	40	28	31
Trudno powiedzieć	12	10	13	12	12	15	12	10	11	10	11	17	16

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od lutego 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?



Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Pozytywne oceny polityki gospodarczej rządu przeważają w większości grup społeczno-demograficznych. Stosunkowo najwięcej wątpliwości co do jej skuteczności mają mieszkańcy miast liczących od 100 tys. do 499 tys. ludności (53%) oraz powyżej 500 tys. (44%), osoby najlepiej wykształcone i sytuowane (41% badanych z wykształceniem wyższym i 46% ankietowanych o miesięcznych dochodach *per capita* od 2500 zł wzwyż), a także ludzie młodzi: do 24 roku życia (40%). Do najbardziej krytycznych w ocenach należą także właściciele firm (46%).

Także w ocenach polityki gospodarczej rządu kluczowe znaczenie ma jednak orientacja polityczna. Przekonanie, że działania rządu stwarzają szansę poprawy sytuacji gospodarczej w kraju, wyraża 79% badanych identyfikujących się z prawicą. Przeciwnego zdania jest większość ankietowanych deklarujących poglądy lewicowe (55%).

Ponadto oceny polityki gospodarczej rządu są tym lepsze, im częstszy udział w praktykach religijnych – zob. tabelę aneksową 3.

Nadzieje na poprawę sytuacji gospodarczej wyrażają przede wszystkim zwolennicy PiS, ale także większość wyborców popierających Kukiz'15. Nieco częściej pozytywnie niż negatywnie działania rządu w sferze gospodarki oceniają zwolennicy PSL. W elektoratach PO, Nowoczesnej oraz SLD większość stanowią przeciwnicy polityki gospodarczej rządu.

Wyborcy niezdecydowani, czy wziąć udział w głosowaniu, częściej dobrze niż źle oceniają politykę gospodarczą rządu, zaś opinie osób biernych politycznie są w tej kwestii ambiwalentne.

TABELA 6

Potencjalne elektoraty*	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	92	2	6
Kukiz'15	66	29	5
Polskie Stronnictwo Ludowe**	44	40	16
Sojusz Lewicy Demokratycznej**	37	56	7
Nowoczesna	29	65	6
Platforma Obywatelska	19	74	7
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	45	24	31
Niezamierzający brać udziału w wyborach	36	36	28

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Dane dotyczące tego elektoratu należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką jego liczebność w próbie

ZADOWOLENIE Z PREMIERA MATEUSZA MORAWIECKIEGO

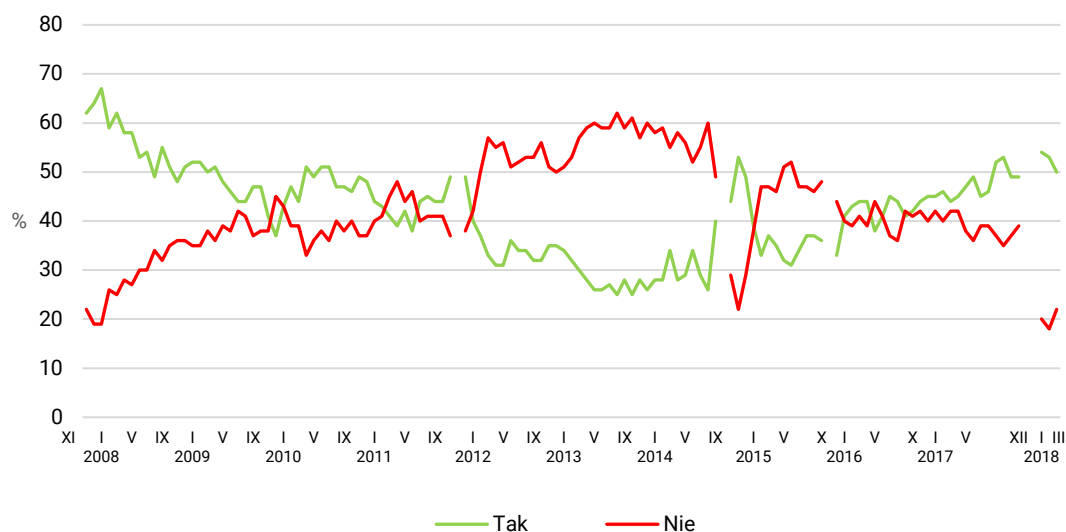
Zmniejszyła się akceptacja Mateusza Morawieckiego na stanowisku premiera. Zadowolenie z tego, że Mateusz Morawiecki stoi na czele rządu, deklaruje połowa badanych (spadek o 3 punkty procentowe). Niezadowolonych z szefa rządu jest 22% (wzrost o 4 punkty).

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017										2018		
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
w procentach													
Tak	44	45	47	49	45	46	52	53	49	49	54	53	50
Nie	42	42	38	36	39	39	37	35	37	39	20	18	22
Trudno powiedzieć	14	13	15	14	16	14	11	12	14	12	26	29	28

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od stycznia 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?



Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Premier częściej spotyka się z akceptacją niż z dezaprobatą w niemal wszystkich grupach społeczno-demograficznych. Do najbardziej zadowolonych z szefa rządu należą ludzie starsi, mający 65 lat i więcej (66% aprobaty). Relatywnie najczęściej dezaprobatę wobec pełnienia przez Mateusza Morawieckiego funkcji prezesa Rady Ministrów wyrażają te grupy, w których krytycyzm w ocenie rządu i jego działań jest stosunkowo najczęstszy: mieszkańcy miast liczących od 100 tys. do 499 tys. mieszkańców (36%) i większych (37%), badani z wykształceniem wyższym (32%), ankietowani o miesięcznych dochodach *per capita* co najmniej 2500 zł (38%).

Stosunek do premiera, tak jak do całego gabinetu i jego działań, warunkuje przede wszystkim orientacja polityczna. Zadowolonych z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki, jest 76% osób deklarujących prawicowe poglądy polityczne. Niezadowolone wyraża natomiast niemal połowa osób identyfikujących się z lewicą (48%).

Pozytywnym ocenom premiera sprzyja ponadto częsty udział w praktykach religijnych – zob. tabelę aneksową 4.

Poparcie dla Mateusza Morawieckiego wyrażają przede wszystkim zwolennicy PiS, ale także większość wyborców Kukiz'15 i prawie połowa głosujących na PSL. Niezadowoleni z premiera są w większość sympatycy PO, Nowoczesnej i blisko połowa zwolenników SLD.

Osoby niemające sprecyzowanych sympatii partyjnych oraz niezmerające głosować w wyborach parlamentarnych najczęściej nie mają jednoznacznego stosunku do premiera, a jeśli mają, częściej oceniają go pozytywnie niż negatywnie.

TABELA 8

Potencjalne elektoraty*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	86	4	10
Kukiz'15	61	14	25
Polskie Stronnictwo Ludowe**	47	31	22
Sojusz Lewicy Demokratycznej**	39	46	15
Nowoczesna**	35	54	11
Platforma Obywatelska	14	65	21
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	33	18	49
Niezamierzający brać udziału w wyborach	33	20	47

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Dane dotyczące tego elektoratu należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką jego liczebność w próbie

Odsetek zwolenników rządu, podobnie jak poparcie dla rządzącej partii, utrzymuje się na zbliżonym do lutowego poziomie. Gorsze niż przed miesiącem są jednak oceny działalności rządu i notowania samego premiera.

Wizerunek rządu w największym stopniu pogorszył się w elektoratach PO i Nowoczesnej, w mniejszym stopniu także wśród niezdecydowanych, na kogo głosować, ale zamierzających wziąć udział w wyborach parlamentarnych. Zwolennicy obu opozycyjnych ugrupowań, którzy z pewnymi nadziejami przyjęli objęcie przez Mateusza Morawieckiego funkcji premiera i zmiany w składzie rządu, wstrzymywali się dotychczas od jednoznacznie krytycznych ocen rządu i jego polityki. Może to sugerować, że na pogorszeniu notowań rządu zaważył przede wszystkim trwający kryzys dyplomatyczny związany z nowelizacją ustawy o IPN.

Opracowała

Beata Roguska